

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/78/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1520205463
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1520205463.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Daniela Ilavského a JUDr. Táne Šefčíkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., narodená XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa matky: C. D. B., narodená XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom E. XXXX/XX, D., zastúpená splnomocnencom: NIKU & partners, s. r. o., so sídlom Prokopa Veľkého 51, Bratislava, a otca: C. F. B., narodený XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom G. H. XXXX/XX, D., zastúpený splnomocnencom: JUDr. Pavol Gráčik, advokát so sídlom Farská 40, Nitra, za účasti Krajskej prokuratúry Bratislava, Vajnorská 47, Bratislava, o zrušenie zákazu styku a o úpravu styku na návrh otca, o odvolaní matky a otca proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V, č. k. 22P/103/2020-554 zo dňa 21.04.2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a III. m e n í tak, že návrh otca z a m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava V (t. č. Mestský súd Bratislava II), ako súd prvej inštancie, odvolaním napadnutým rozsudkom zrušil výrok rozsudku Okresného súdu Bratislava V č. k. 42C/99/2010-336 zo dňa 10.01.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 14Co/220/2013-410 zo dňa 01.04.2014 o zákaze styku otca s maloletou (I. výrok). Konanie o návrhu otca vo vzťahu k H. B., narodenej XX.XX.XXXX zastavil (II. výrok). Ďalej návrh otca na úpravu styku s maloletou A. zamietol (III. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (IV. výrok).

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 2 ods. 2, § 121 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“), čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, § 25 ods. 3, § 26 Zákona o rodine (ďalej aj „ZoR“), § 161 ods. 1, 2, Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). S poukazom na dosiahnutie plnoletosti u pôvodne maloletej H. poukázal na nedostatok procesnej podmienky na ďalšie konanie a na neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, pre ktorý konanie vo vzťahu k plnoletej H. zastavil. Ďalej poukázal na hmotnoprávnu podmienku pre opätovné rozhodovanie inak, a to zmenu pomerov, ktorá musí byť výraznejšieho rázu v okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie skoršieho rozhodnutia. Po komplexnom zhodnotení vykonaných dôkazov dospel k záveru, že v záujme maloletej A. je, aby vyrastala v zdravej atmosfére pokoja, stability, ktorú má vytvorenú u matky, a aby jej výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju rozumových a fyzických schopností. Predmetom konania nebola zmena výchovného prostredia, ale prehodnotenie dôvodnosti trvania zákazu styku otca, pôvodne s oboma maloletými deťmi a aktuálne po dosiahnutí plnoletosti H., len vo vzťahu k maloletej A.. V intenciách odvolacieho súdu vyhodnotil nariadené výchovné opatrenie a hoci

3. Prvoinštančný súd rozhodol o trovách konania podľa § 52 CMP, a to nie len o trovách konania, ale aj o náhrade trov odvolacieho konania.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala matka v zákonnej lehote odvolanie, a to konkrétne do výroku I. a žiadala, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti tak, že návrh otca na zrušenie zákazu styku s maloletou zamietne a o trovách konania rozhodne tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

5. Podstatou odvolacích námietok matky boli odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP, § 62 ods. 1 CMP. Súhlasila s názorom súdu, že obmedzenie výkonu rodičovských práv a povinností v časti styku rodiča s dieťaťom, resp. vyslovenie zákazu styku rodiča s dieťaťom je vážnym, resp. jedným z najzávažnejších zásahov do práv rodiča, avšak pri ukladaní daných obmedzení je potrebné veľmi starostlivo a dôkladne zistiť skutočný stav a ten v každom individuálnom prípade vyhodnotiť prednostne v súlade s najlepším záujmom maloletého dieťaťa. Konštatovala, že takto postupoval súd v konaní vednom pred Okresným súdom Bratislava V pod sp. zn. 42C/99/2010, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 14Co/220/2013, ktorými v súvislosti s rozvodom manželstva a úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva uložil otcovi zákaz styku s deťmi v dôsledku jeho konania, za ktoré bol právoplatne odsúdený pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 5T/145/2010. Oba súdy v súlade s ochranou práv detí ustálili, že styk s otcom by bol v neprospech labilného citového vývoja poznačeného správaním ich otca, ktorý sa v tom čase nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody, avšak na čas po rozvode sa dožadoval úpravy styku s deťmi, v tom čase v útlom veku, v prostredí ústavu výkonu trestu odňatia slobody, a vyslovili, že úpravu styku otca s deťmi bude možné žiadať po absolvovaní výkonu trestu odňatia slobody a po preukázanej psychoterapeutickej terapii absolvovanej u psychológa, ktorá bola otcovi odporúčaná v samotnom trestnom konaní. V súlade so záujmom maloletých detí postupovali súdy aj v predchádzajúcom konaní o návrhu otca na zrušenie zákazu jeho styku s maloletými deťmi vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 20P/55/2015, kedy oba súdy, konštatovali (od roku 2015 do roku 2018), že v čase daných konaní otcovi chýbala sebareflexia, náhľad na konanie, ktorého sa dopustil, pretože neprijal vinu a vinníka hľadal v niekom inom a seba staval do pozície obeť. V súlade so záujmom a ochranou maloletých detí poukázal na prvoradú povinnosť otca si zabezpečiť dlhodobú terapiu u psychológa, a to vzhľadom na trestné konanie a jeho odsúdenie. Poukázal na odporúčania znalca RNDr. Kešického, absolvovať terapie otcom s účelom, ktorý súvisel so spáchaným trestným činom, pretože zo znaleckého posudku potreba dlhodobej psychoterapeutickej intervencie otca u kvalifikovaného psychoterapeuta jednoznačne vyplynula, a to za účelom dosiahnutia takej miery reštrukturalizácie osobnosti, aby sa minimalizovalo riziko dekompenzácie poruchy osobnosti v takom rozsahu, ako nastalo v súvislosti s vyšetrovaným činom. Vzhľadom k tomu, že v konaní vedenom od roku 2015 na návrh otca, nemal súd za preukázanú absolvovanú terapiu otcom s pozitívnym výsledkom, teda nemal preukázanú podstatnú zmenu pomerov na jeho strane, návrh otca zamietol. Opätovne sa totožného nároku domáhal otec návrhom zo septembra 2015, pričom je viditeľné, že záujmom otca prostredníctvom poručenského konania je dosiahnuť nariadenie znaleckého dokazovania matky a maloletého dieťaťa s cieľom preukázať, že matka klame, deti manipuluje a ovplyvňuje, sýti ich negatívnym postojom voči otcovi a pod., čím chcel zadovážiť podklad pre možnosť podania návrhu na obnovu konania v trestnom konaní, ktorú snahu mal otec aj v roku 2015, kedy sa neštandardným spôsobom pokúsil zadovážiť si vyšetrenie prostredníctvom znalca v Českej republike. Poukázala na niekoľko dôkazov predložených otcovi vo forme súkromných znaleckých posudkov a jeho požiadavka vykonať množstvo dôkazov, ktoré prvoinštančný súd vyhodnotil, pokiaľ išlo o dôkaz, a to psychofyziologické overenie pravdivosti – polygraf, ako irelevantný dôkaz pre konanie. V priebehu konania bolo preukázané, že otec podal návrh na obnovu trestného konania, ktorý mu bol zamietnutý a obnova konania nebola povolená. Ďalej poukázala na vykonanie pohovoru s obidvomi v tom čase maloletými deťmi kolíznym opatrovníkom dňa 28.01.2021, čo prvoinštančný súd zdôvodnil v bode 14. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Obe v tom čase maloleté deti podľa správ školských zariadení majú výborné študijné výsledky aj správanie, sú aktuálne stabilizované, avšak súd prvej inštancie pri rozhodovaní nedostatočne zvažil, že tento zastabilizovaný stav dieťaťa by mohol byť zásahom otca vážne narušený a ďalší vývin ohrozený. Podľa prvého rozhodnutia v predmetnej veci bolo nariadené výchovné opatrenie vo forme odborného poradenstva otcovi v zariadení Liberate o.z. v rozsahu 12 stretnutí v priebehu 6 mesiacov a matke a v tom čase obom maloletým deťom odborné poradenstvo zamerané na odbornú špecializovanú sociálno-psychologickú pomoc a poradenstvo v občianskom

združení Aliancia žien Slovenska, v rozsahu 12 stretnutí v priebehu 6. mesiacov. Voči prvému rozhodnutiu bolo podané odvolanie len do I. výroku, ktorým bol zamietnutý návrh otca v celku, avšak odvolací súd vytkol prvoinštančnému súdu, že rozhodol o zamietnutí návrhu otca bez vyčkania na závery z realizácie výchovného opatrenia, jeho vyhodnotenia, prípadne zvolenia iného vhodného postupu a zaviazal súd prvej inštancie objasniť aktuálnu situáciu v rodine, zohľadniť priebeh realizovaných výchovných opatrení a ich závery. Prvoinštančný súd nepostupoval s vysloveným právnym názorom a záväznými odporúčaniami odvolacieho súdu, a nedostatočne zohľadnil v ďalšom rozhodnutí, že otec sa nepodrobil nariadenému výchovnému opatreniu, odmietol spoluprácu s občianskym združením Liberata, naopak matka riadne absolvovala s maloletými deťmi celý rozsah stretnutí v súdom určenom subjekte. V neposlednom rade nemožno nezohľadniť skutočnosť, že otec napadol kompetentnosť súdom ustanovených subjektov z pohľadu ich zameraní, vzhľadom na účel výchovného opatrenia definovaný súdom a použil akýkoľvek účelový argument pre účely sa vyhnúť súdom uložennej povinnosti v zmysle právoplatného rozhodnutia súdu, s ktorým správaním sa v odôvodnení napadnutého rozsudku prvoinštančný súd nedostatočne vysporiadal. Poukázala na v priebehu odvolacieho konania podaný návrh otca na nariadenie ďalšieho výchovného opatrenia, ktorý bol postúpený súdu prvej inštancie na riadne konanie, pričom v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku prebiehalo a neustále prebieha konanie o nariadenie ďalšieho výchovného opatrenia, v ktorom nebolo rozhodnuté, nemožno však vylúčiť, že ak by súd ďalšie výchovné opatrenie nariadil, jeho výsledky môžu mať zásadný vplyv pre rozhodnutie vo veci o zrušení zákazu styku, tiež že výchovné opatrenie nesplní svoj účel a otec sa mu opäť nepodrobí alebo subjekt dospeje k záveru, že po tak dlhej dobe je obnovenie a sanácia vzťahov rodič/dieťa mimoriadne obťažným s potrebou vysokej časovej náročnosti, ale aj nemožným, alebo by vážnym a nenapraviteľným spôsobom zasiahla do psychiky detí. Všetky tieto fakty prvoinštančný súd nezohľadnil a nepristúpil k prerušeniu konania do absolvovania otcom navrhovaného ďalšieho opatrenia. Podľa matky prvoinštančný súd procesne pochybil, keď nerozhodol o jej predloženom návrhu na prerušenie konania do právoplatného skončenia a vyhodnotenia konania o nariadenie výchovného opatrenia. V priebehu konania pred súdom prvej inštancie dcéra účastníkov H. nadobudla plnoletosť, preto súd konanie vo vzťahu k nej zastavil, avšak napadnutým rozhodnutím vo vzťahu k maloletej A. navodil stav neistoty, strachu a zrušenie doterajšej inštitucionálnej ochrany bezpečia a stability nielen maloletej, ale aj plnoletej H., a to vzhľadom na ďalšie správanie sa otca, ktorý prostredníctvom vedenia školy, ktorú navštevuje H., odvolávajúc sa na vyhlásený rozsudok súdu, sa dožadoval spolupráce školy pre možnosť uskutočnenia jeho stretnutia s H. a neskôr sa opakovane dožadoval vstupu do triedy, v ktorej H. študuje, napriek tomu, že si to neželala, ktorú vôľu dcéru otec poznal, ale ju nerešpektuje. Pri takto nezmenenom postoji otca by mohla nastať situácia aj vo vzťahu k maloletej, ktorú aj proti vôli dieťaťa bez vedomia a súhlasu matky bude otec kontaktovať, čo môže v rodine vyvolať retraumatizáciu maloletej. Poukázala na čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Napriek doplnenému dokazovaniu prvoinštančným súdom a vzhľadom na podanie ďalšieho návrhu otca na nariadenie výchovného opatrenia, považovala rozhodnutie súdu prvej inštancie za predčasné, nezabezpečujúce dostatočnú ochranu práv a ochranu záujmov detí v súlade s ich najlepším záujmom. Prvoinštančný súd napriek dôvodom vyjadrenými v bode 61. odôvodnenia napadnutého rozsudku sa s konštatáciami v bode 70. odôvodnenia nedostatočne vysporiadal, keď rozhodoval za stavu, že matka s maloletými deťmi súdom nariadené výchovné opatrenie absolvovali, otec neabsolvoval, k zmene jeho postojov nedošlo, preto nemohla byť preukázaná zmena aktuálnej nevyhnutnosti takéhoto súdom platného opatrenia. Naopak súd neponechal zákaz styku v platnosti, napriek ním vysloveného presvedčenia, že rozhodnutie o zákaze styku treba využiť ako priestor pre vytváranie podmienok na to, aby styk medzi rodičom a dieťaťom mohol byť obnovený, na prehodnotenie doterajšej stratégie a vôľu ďalších, aktuálne vhodných opatrení. Prvoinštančný súd bez preukázanej zmeny po realizácii ďalších vhodných opatrení, svojvoľne dospel k záveru o nepotrebnosti ponechania zákazu styku, vzhľadom na značnú dobu uplynutú od rozhodnutia o vyslovení zákazu styku s tým, že už nie je vo výkone trestu odňatia slobody a nehrozí ohrozenie vývinu detí nevhodným prostredím a navyše maloletá A. je vo veku, kedy napriek nepochybne potrebnej ochrany v smere zabezpečenia stabilného zázemia, nie je podľa súdu dôvod k pretrvávaniu zákazu styku s ňou, a to s poukazom na jej intelektuálnu a emocionálnu vyspelosť. Poukázala na dobu, počas ktorej maloletá otca nevidela (13 rokov) a na nepreukázanú okolnosť, že otec je schopný primeraného citlivého prístupu k maloletej, čo súd uvádzal v bode 70. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Nesúhlasila tiež s konštatovaním, že matka ako obeť psychického násillia zo strany otca prenáša svoje postoje na deti, ktoré sa následne necítia komfortne. Dôvody vyjadrené v bode 70. napadnutého rozsudku pôsobia nezrozumiteľne, zmätočne a nejasne a nie je z neho zrejmé, akými úvahami sa prvoinštančný súd pri posudzovaní veci riadil. Považovala za absurdné konštatovanie prvoinštančného súdu, že maloletá A. sa stala psychicky

odolnou, umožňujúcou jej v primeranej miere a spôsobe kontaktu akceptovať otca s jeho špecifikami, ktoré konštatovania prvoinštančného súdu vychádzajú iba z predpokladov, vlastných presvedčení a bez akéhokoľvek zohľadnenia a prihliadania na skutočné pomery a záujmy, či ochranu práv maloletej. Za najbizarnejší považovala dôvod, že prvoinštančný súd zrušil zákaz styku pre neudržateľnosť situácie dvojitého režimu vo vzťahu ku každému z detí, keď staršia dcéra dosiahla plnoletosť. Napadnuté rozhodnutie považovala za arbitrárne a zároveň poukázala na bod 71. odôvodnenia napadnutého rozsudku ohľadne poukazu na skutok, za ktorý bol otec právoplatne odsúdený a trest riadne vykonal, z ktorého dôvodu by nemal byť dôvod ho naďalej trestať absolútnou nemožnosťou kontaktu s maloletým dieťaťom, ktoré dôvody prvoinštančný súd uvádza napriek tomu, že v čase rozhodovania nemal žiadnym spôsobom preukázanú zmenu doterajšieho postoja otca a vylúčenie možnosti opakovania jeho násilného správania, resp. elimináciu akéhokoľvek spúšťača psychickej záťaže otca, ktorý by mohol byť príčinou pre opakovanie jeho konania. Závery súkromných znaleckých posudkov predložených otcom považovala za neobjektívne dôkazy, vypracované na jeho žiadosť. Predpokladom potencionalného obnovenia kontaktov otca a maloletej je uvedomenie si následkov svojho konania otcom voči matke na psychiku maloletých detí a skutočnej príčiny ich postoja voči jeho osobe, pričom v čase rozhodovania bolo nepochybné, že otec svoje postoje nezmenil, v istých momentoch konania ich radikalizoval a napriek tomu došlo k zrušeniu zákazu styku. Rozhodnutie prvoinštančného súdu vo výroku I. považovala za arbitrárne, nereflektujúce aktuálnu rodinnú situáciu, vychádzajúce len z účelových tvrdení otca a jeho neustáleho nátlaku, ktoré si súd prvej inštancie bez ďalšieho osvojil a v konečnom dôsledku svoje rozhodnutie aj nedostatočne odôvodnil. Pri rozhodovaní sa prvoinštančný súd neriadil čl. 5 Zákona o rodine. S poukazom na § 220 ods. 1 CSP považovala napadnuté rozhodnutie za ústavne neudržateľné a nezodpovedajúce zákonným požiadavkám, čím došlo do zásahu jej základných práv a slobôd, ako aj do práv a právom chránených záujmov maloletého dieťaťa a poškodzujúce jeho najlepší záujem.

6. Proti rozsudku súd prvej inštancie podal otec odvolanie, konkrétne do III. výroku napadnutého rozsudku.

7. Podstatou odvolacích námietok otca bolo neposúdenie všetkých ním uvádzaných podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov ako aj rozhodnutie prvoinštančného súdu vychádzajúceho na základe voľnej úvahy a pri rozhodovaní sa stotožnil s argumentáciou matky a prokurátora. Vzhľadom na hodnotenie dôkazov a tvrdenia strán sporu zdôraznil neprípustnú bezbrehú svojvôľu súdu, čo z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva a pokiaľ prvoinštančný súd rozhodol o zrušení zákazu styku, mal zároveň vyhovieť jeho návrhu na úpravu styku s maloletou s poukazom na § 24 ods. 1 Zákona o rodine, keďže s matkou maloletej sa na styku dohodnúť nevie a z celého dokazovania vyplynulo podozrenie, že matka svojím postojom a vplyvom na maloletú absolútne zničila jeho vzťah ako otca k deťom a z daného vyplýva nutná ingerencia súdu pre rozhodovanie o úprave styku s dieťaťom. Trval na znaleckom dokazovaní, ktorým by sa objasnili a precizovali rôzne podstatné skutočnosti týkajúce sa postoja maloletej voči nemu, a to aj v kontexte možnej manipulácie zo strany matky, ktoré skutočnosti sú veľmi zásadné aj pre rozhodovanie o úprave práv a povinností k maloletej, preto súd prvej inštancie bez náležitého dôvodu odmietol ním navrhované dokazovanie.

8. Krajský súd, ako súd odvolací [§ 3 ods. 5 písm. b) CMP], preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 a 66 CMP, po zopakovaní a doplnení dokazovania podľa § 68 CMP na nariadenom pojednávaní podľa § 385 ods. 1, 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil, pretože nezistil dôvody na jeho potvrdenie, ani zrušenie.

9. Predmetom prieskumu odvolacieho konania je posúdenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý napadla odvolaním matka, a to pokiaľ ide o I. výrok o zrušení zákazu styku otca s maloletou a o odvolanie otca proti výroku III. o zamietnutí návrhu na úpravu styku s maloletou.

10. Za účelom zistenia skutočného a úplného stavu veci odvolací súd podľa § 68 CMP doplnil a zopakoval dokazovanie výsluchom účastníkov konania a oboznámením listinných dôkazov a to znaleckým posudkom č. 61/2020 (č. I. 31), Psychologickým overením (č. I. 70), znaleckým posudkom č. 69/2020 (č. I. 72), odpoveďou exekútora (č. I. 139), rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 5T/145/2010-408 (č. I. 165), správou Liberate, o. z. (č. I. 398), správou Aliancie žien (č. I. 431 a 440), upovedomením o začatí trestného stíhania, rozsudkom Mestského súdu Bratislava II č. k. 22P/74/2022-203.

11. Zo záveru znaleckého posudku č. 61/2020 znalkyne PhDr. Mgr. Eleny Fortis, znalkyne z odboru psychológia, odvetvie poradenská psychológia, klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých, psychológia sexuality zo dňa 09.09.2020 predloženého otcom vyplýva, že znalkyňa vykonala komplexné psychologické vyšetrenie otca, ktorého osobnosť charakterizovala ako extrovertovaný, zážitkový typ, afektívny typ, v správaní sa podieľajú vo významnej miere city a nálady, situačne so sklonom k teatrálnemu odvádzaniu vnútorného napätia a anxiety, do vzťahu dáva agresívne napätie a sprievodnú úzkosť, agresivitu vyvažuje úzkosťou, je humánne a sociálne nastavený, so záujmom o ľudí, má charakteristickú zvýšenú citlivosť voči morálnym problémom a citlivý je aj voči problémom iných ľudí. Ide o diferencovanú osobnosť, emocionálne a sociálne relatívne zrelú, adekvátne sociabilnú. Preferuje menej početné vzťahy a ľahšie prijíma nové informácie, adaptačnú fázu má predĺženú a v situácii frustrácie má sklom ku konfliktovým vzťahom a k reagovaniu za každých okolností a v každej situácii na dianie okolo seba, v konfrontačných situáciách môžu byť jeho reakcie viac osobné a často nevhodné, v emocionálne a energeticky náročných situáciách so sklonom k regresným prejavom, kedy dochádza k uvoľňovaniu brzdoých mechanizmov osobnosti a k zhoršeniu výkonu, so subjektivistickým nastavením s prejavmi egocentrizmu a v správaní s prvkami prejavov agresivity navonok. Kompenzačne potrebuje dosiahnuť vnútorný pocit bezpečia a istoty. V štandardných životných situáciách všeobecne mentálny brzdoý mechanizmus osobnosti dostatočne funguje v udržovaní jeho vnútornej rovnováhy a v usmerňovaní správania. Pri analýze indikátorov celkového prežívaného distresu sú hodnoty pod kritickou úrovňou, okrem klinických škál nepresahuje kritickú úroveň ani prežívanie anxiety, vnútorné zdroje na zvládanie záťaž ako dostatočné. Pre identifikáciu posttraumatickej stresovej poruchy nie sú zvýšené hodnoty nad kritickú úroveň. V interpersonálnej interakcii sa hodnotí ako hyperafiliatívna osobnosť v adaptívnej norme. Podľa znalkyne posudzovaný dokáže správne vnímať prežitú udalosť a ich správne interpretovať, nemá tendencie ku klamstvu, fabulácii či fantázii a nie sú u neho známky svedčiace pre psychotický proces ani pre poškodenie funkcií psychiky. Všeobecná vierohodnosť otca vzhľadom na výsledky vyplývajúce z komplexnej psychodiagnostiky jeho osobnosti je nenarušená a tiež je nenarušená vierohodnosť jeho výpovede vo vzťahu k trestnej veci, za ktorú bol právoplatne odsúdený. Výsledok psychofyzikálneho overenia pravdovravnosti polygrafom podporuje konštatovanie, že špecifická vierohodnosť výpovede otca je nenarušená a neboli u neho psychodiagnostikou zistené ani znaky duševnej poruchy. Podľa znalkyne otec vzhľadom na výsledky komplexnej psychodiagnostiky je zo psychologického hľadiska po osobnostnej stránke spôsobilý samostatne zabezpečiť starostlivosť a výchovu maloletých detí a nie je u neho potrebná psychologická intervencia.

12. Z psychologického overenia pravdovravnosti zo dňa 28.07.2020 bol výsledok pravdovravnosti polygrafom so záverom, že špecifická vierohodnosť otca je nenarušená.

13. Zo znaleckého posudku č. 69/2020 zo dňa 09.09.2020 MUDr. Ivan André, PhD., MPH, MHA, znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a sexuológia bolo zistené, že u otca duševnú poruchu v úzkom slova zmysle nezistil, z hľadiska jeho osobnosti znalec pripúšťa nezrelé prvky v minulosti, ankastické znaky u posudzovaného evidentne oslabujú, badať tendenciu k ustálenosti a rozvážnosti, so schopnosťou kritického zhodnotenia k svojej minulosti. Znalec z medicínskeho hľadiska nevidel prekážku pre opätovný prístup otca k svojim dcéram, patogénne pôsobenie z jeho strany na ich osobnostný vývoj taktiež nepripustil a vzhľadom na rozvod manželstva sa už relevantný konfliktný prvok v danom zmysle neuplatňuje, k svojim deťom mal vždy dobrý, otcovský vzťah, jeho kontakt s deťmi nebol obnovený a nejestvujú žiadne poukazy k tomu, že by sa k deťom mal správať násilným či agresívnym spôsobom, keďže agresivita sa nejaví ako prirodzená súčasť osobnosti otca, ktorého nebezpečnosť pre maloleté deti znalec vylúčil. Taktiež neboli u neho zistené žiadne paranoidné interpretácie či zahmlievanie skutočnosti a nepotrebuje žiadnu psychiatrickú intervenciu.

14. Z rozsudku Okresného súdu Bratislava V č. k. 5T/145/2010-408 zo dňa 31.05.2011 bolo zistené, že otec bol uznaný vinným za zločin týrania blízkej a zverenej osoby, za čo bol odsúdený k trestu odňatia slobody vo výmere 7 rokov s minimálnym stupňom stráženia, pričom daný skutok spočíval v týraní blízkej osoby, spôsobujúcej jej psychické utrpenie, a to ponižovanie, pohŕdavé zaobchádzanie, neustále sledovanie, vyhrážanie, vyvolávanie strachu a stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním a iným správaním ohrozujúcim jej fyzické alebo psychické zdravie a spáchal čin závažnejším spôsobom konania – so zbraňou, ktorého skutku sa dopustil v období od mesiaca marec 2008, od ktorého svojej manželke, s ktorou žil v spoločnej domácnosti s dvomi maloletými deťmi, spôsobil psychické utrpenie tým spôsobom, že ju nútil byť neustále v jeho prítomnosti, zakazoval jej voľne chodiť von, umožnil jej to,

iba ak ho o to požiadala, bez jeho dohľadu ju nepustil von spolu s dvomi spoločnými deťmi, ak boli mimo spoločnej domácnosti, nikdy ju nepustil mimo svoj dohľad spolu s deťmi, ale jedno s detí muselo zostať s ním ako záruka, že od neho poškodená neodíde, začiatkom mesiaca marec 2010 držal v rukách legálne držanú strelnú zbraň, s ktorou sa vyhrážal poškodenej a mieril zbraňou na ňu, ďalej dňa 15.04.2010 zobral zo skrine uvedenú strelnú zbraň, opätovne sa vyhrážal poškodenej, čím utrpela zo strachu o svoj život a zdravie svojich detí psychické utrpenie. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 14.09.2011 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2To/96/2011.

15. Zo správy Liberate o.z., občianske združenie so sídlom v Bratislave zo dňa 07.01.2022 bolo zistené, že otec sa v časovom rozmedzí od 24.08.2021 do 30.08.2021 dostavil na 3 individuálne sedenia programu zameraného na elimináciu násilného správania vo vzťahoch blízkych osôb (ďalej len „program“), pričom počas stretnutí popieral násilné správanie voči exmanželke, vzhľadom na ktorý postoj nedokázali ďalšími stretnutiami plniť obsahové celky programu, v ktorom je pre ďalší postup potrebné, aby klient uznal svoje vlastné násilné správanie, prevzal zaň zodpovednosť a pracoval na osobnostnej zmene.

16. Zo správy Aliancie žien zo dňa 18.03.2022 bolo zistené, že odborné poradenstvo začali na základe uloženého výchovného opatrenia s maloletými deťmi a s matkou počas letných prázdnin, celkovo absolvovali s matkou 9 stretnutí a s deťmi 8 stretnutí s konštatovaním, že maloleté deti majú jasne vymedzené postoje a hodnotové presvedčenia a po absolvovaní stretnutí výchovného opatrenia sú možnosti zariadenia v rámci jeho kompetencií vyčerpané. Maloleté deti momentálnu situáciu prežívajú veľmi ťažko, keďže otec zasahuje do ich spoločenského – školského života a tým im spôsobuje aj v škole zážitky, ktoré im komplikujú postavenie v komunite spolužiakov, jeho zvýšený záujem nepociťujú ako pozitívny prínos, ale ako pokus o kontrolu, ktorý sa miňa cieľu, akým by malo byť nejaké zblíženie, ich spomienky na detstvo sú už veľmi matné, s matkou je ich život spokojný, ale aj podnetný a presiaknutý láskou a porozumením. S matkou celkovo absolvovali 20 hodín výchovného opatrenia a rovnako aj maloletými deťmi 20 hodín s konštatovaním, že nezáujem maloletých detí o stretnutia s otcom ako aj odmietanie akéhokoľvek zblíženia s otcom sa im nepodarilo odstrániť.

17. Z upovedomenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia Ministerstva vnútra SR, OR PZ v Bratislave V, Obvodné oddelenie PZ Bratislava Petržalka – Sever zo dňa 18.10.2023 bolo zistené, že oznamovateľku upovedomili o začatí trestného stíhania dňa 18.10.2023 a o vznesení obvinenia proti otcovi za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2 Trestného zákona v súvislosti s neplnením si vyživovacej povinnosti v mesiacoch júl až október 2023 voči maloletej A..

18. Z rozsudku Mestského súdu Bratislava II č. k. 22P/74/2022-203 zo dňa 12.06.2023 bolo zistené, že návrh otca na uloženie výchovného opatrenia bol predmetným rozsudkom vo vzťahu k maloletej A. zamietnutý, konanie vo vzťahu k H. B. bolo zastavené. Predmetné rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť z dôvodu podania odvolania otcom. V predmetnom rozhodnutí prvoinštančný súd vyhodnotil už raz nariadené výchovné opatrenie, hlboko narušený vzťah detí a otca z dôvodu dlhodobej nerealizácie styku, v dôsledku čoho nedošlo k naplneniu cieľa a účelu výchovného opatrenia vzhľadom na nezmenené postoje tak otca, ako aj detí. Otec mal možnosť sa posunúť vo vzťahu k deťom na základe nariadenej intervencie štátu do rodiny vo forme predchádzajúceho výchovného opatrenia, čo nevyužil a akúkoľvek efektívnosť výchovného opatrenia už raz nariadeného súdom de facto zmaril sám. Prvoinštančný súd poukázal na potrebu a vhodnosť intervencie štátu do rodiny v povahe výchovného opatrenia vtedy, ak to vyžaduje ochrana a všestranný rozvoj dieťaťa, pričom nezistil dôvod na vyhovieť návrhu v situácii, keď matka s maloletou už raz výchovné opatrenie absolvovali, mali by sa podrobiť opätovne poradenstvu za situácie, keď otec neprešiel žiadnou sebareflexiou, by čakal len na výsledok nanúteného poradenstva, vzťah maloletej k otcovi nemá potencialitu napredovať a zlepšiť sa, za stáleho pokračovania zo strany otca v obviňovaní matky a jej označovaní za jediného vinníka neželaného stavu. Vzhľadom na dlhodobý stav oboch detí a sústavné odmietanie kontaktu s otcom, pričom vzhľadom u H. po dosiahnutí plnoletosti a tiež s poukazom na vek maloletej blížiaci sa plnoletosti, nepovažoval za vhodné ani potrebné nariadenie povinného odborného poradenstva za účelom odstránenia odmietania otca, ktorý by mal mať na zreteli, že akýkoľvek tlak, ktorý ide proti rozhodnutiu maloletej, bude mať na ňu negatívne psychické dôsledky, teda potreba nariadenia výchovného opatrenia nebola preukázaná. Tiež súd prvej inštancie konštatoval, že na strane otca nedošlo k žiadnej zmene, jeho správanie sa v priebehu súdneho konania zhoršovalo, radikalizovalo a žiadnym spôsobom súdu nedeklaroval ani len vôľu vyhľadať pre seba odbornú pomoc, hoci bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody v roku 2015.

19. Zo zisťovania názoru maloletej A. odvolacím súdom v neprítomnosti účastníkov konania bolo zistené, že s otcom sa stretávať nechce, nepamätá si ho, nemá v živote prázdno bez otca, nahnevalo by ju, ak by mala určené dni styku, zásadne odmieta ďalšiu terapiu, má nezmenený zásadný postoj k tomu, že situáciu nechce zmeniť, otec urobil chybu, odmieta ho ako človeka, ktorý si túto chybu doposiaľ nepripustil a situáciu v rodine má spracovanú.

20. Matka na pojednávaní pred odvolacím súdom uviedla, že aktuálne maloletá vníma situáciu, sama ju upozornila na radikalizáciu otca na sociálnych sieťach, ktorú vníma veľmi negatívne, a ktoré sú v rozpore s jej hodnotovým nastavením, ktoré sú verejne dostupné, negatívne vnímala aj zavolanie polície v situácii, kedy mala byť vypočutá v októbri 2023, maloletá mala za to, že neboli dodržané jej participačné práva a uviedla, že posledná vec, že otec neplatí výživné na ňu v symbolickej sume 100,- eur mesačne, považuje za vzdanie sa jej ako dcéry. Bez sebareflexie otca na svoje konanie nie je možné nadviazanie kontaktu s maloletou, čo taktiež maloletá očakáva a nespravodlivo vníma povinnosť podrobenia sa výchovnému opatreniu, pretože je na ňu stále kladené očakávanie, zodpovednosť, ale otec snahu neprejavil. Zdôraznila potrebu dlhodobej psychoterapie otca pre dosiahnutie sebareflexie na jej konanie, ktorého sa voči rodine dopustil, pričom by nemal maloletú zaťažovať, vyvíjať na ňu nátlak radikálnym spôsobom, teda otec má absolvovať terapiu. Poukázala na vlastný názor maloletej, keď k zmene by mohlo dôjsť iba, ak by sa otec posunul ľudsky, hodnotovo a morálne, bude vypočutý názor maloletej po absolvovaní psychoterapie otca, teda ochota by bola po absolvovaní psychoterapie otcom, ktorý má dosiahnuť náhľad na svoje konanie a príjme vinu za skutky, ktoré spáchal nie len voči nej, ale voči celej rodine.

21. Právna zástupkyňa matky trvala na podanom odvolaní a žiadala napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, že návrh otca na zrušenie zákazu styku s maloletou zamietne. Poukázala na začatie konania od roku 2020, pričom súd rozhoduje podľa stavu v čase vyhlásenia, bol zistený názor maloletej, ktorý je potrebné rešpektovať, naopak otec názory dieťaťa nerešpektuje, ani je postoje a potreby a jej najlepší záujem a napriek právoplatnému a vykonateľnému rozhodnutiu o zákaze styku kontaktoval maloletú tým, že ponúkol škole svoju účasť na školskom výlete, ktorého sa maloletá zúčastňovala, ako dozor, teda sa inštitucionálnym a nátlakovým spôsobom snaží o reparáciu vzťahu otec – dieťa, čo nie je v záujme maloletej, ktorá otca nevidela takmer 14,5 roka, má výborné výsledky v škole, výchovné prostredie matky nemožno hodnotiť ako nevhodné tak, ako ich prezentuje otec. Poukázala na postoj otca, ktorý spôsobil právny chaos novopodaným návrhom na nariadenie výchovného opatrenia, pretože keď súd v roku 2015 alebo 2016 jeho predchádzajúci návrh na zrušenie zákazu styku zamietol z dôvodov, pre ktoré bolo potrebné zákaz styku ponechať, prvoinštančný súd uviedol vetu, ktorej sa otec chytil a neustále ju opakuje ohľadne vyjadrenia sudcu na pojednávaní, že cíti silne pozitívny záväzok SR z medzinárodného dohovoru a medzinárodných zmlúv spájať rodiny. Poukázala na nariadenie výchovného opatrenia v rámci prvoinštančného konania, s čím súhlasili obaja rodičia, ktoré bolo aj realizované a vyhodnotené. V odvolacom konaní otec podal návrh na nariadenie výchovného opatrenia, ktorý odvolací súd správne vyhodnotil ako nový návrh a v záujme zachovania dvojinstančnosti, o návrhu otca rozhodoval súd prvej inštancie rozsudkom, ktorý bol oboznámený, a voči ktorému otec podal odvolanie. Ak by bol otec absolvoval po výkone trestu odňatia slobody psychoterapiu, odporučenú v trestnom konaní, podrobil sa výchovnému opatreniu na účel, ktoré bolo uložené súdom prvej inštancie z úradnej moci o nariadenie výchovného opatrenia, matke by sa ľahšie istým spôsobom k tomu pristupovalo, ale postupom času sa zisťuje radikalizácia v konaní otca, ktorý sa vyhráza a koná spôsobom vysoko poškodzujúcim jeho správanie je ohrozujúce jeho, čoho dôkazom je postoj otca, ktorý začal u pôvodne maloletej H. chodiť do školy, komunikovať so školou, vyhrázať sa, k tomu by mohlo následne dôjsť za predpokladu zrušenia zákazu styku a maloletá sa nebude vedieť sama ochrániť. Uviedla, že otec sa radikalizuje, spája sa s ľuďmi, ktorí nie sú zrejme vhodní pre to, aby prehodnotil svoje životné postoje, čoho dôkazom je aj jeho samotný prednes na pojednávaní. Ohľadne výsluchu dieťaťa pred kolíznym opatrovníkom, tento zmaril otec priamo u kolízneho opatrovníka, keďže bola prítomná polícia a pohovor sa následne nevykonal. Inou inštitúciou nie je možné ochrániť maloletú pred aktuálnym nastavením otca, jeho presvedčením a paradigmami, ktorými žije, že je obeťou justičného omylu v súvislosti s trestným konaním, čoho dôkazom je aj jeho vyjadrenie na pojednávaní a je len potvrdením jeho nastavenia, domáha sa nariadenia znaleckého dokazovania, ktoré primárne chce na osobu matky, pretože chce podať ďalší návrh na obnovu konania v trestnej veci. Poukázala na potvrdenie skutočnosti výpoveďou otca, že sám odišiel z pojednávania pred súdom prvej inštancie, opäť vzniesol námietku zaujatosti, sudkyňu nazval zločincou v talári a aj na pojednávaní pred odvolacím

súdom neprejavuje rešpekt, dôstojnosť alebo rešpekt práv a záujmov vlastného dieťaťa. Poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 276/2014, ktorý rieši práve danú situáciu, akým spôsobom by mali sudy postupovať v súvislosti s úpravou styku alebo vôbec so stykom ako takým v prípade, že dieťa je vo veku maloletej A., a že treba rešpektovať nastavenie dieťaťa. Maloletá je vychovávaná matkou, ktorá je psychologička a súčasťou jej odborného, profesionálneho života je odborný slovník, v ktorom maloletá žije, preto ak používa určité termíny, je to prirodzené, keďže žije v takom prostredí, v ktorom sú deti podstatne vyspelejšie, majú prístup na sociálne siete a tak to treba aj vyhodnocovať, ale nie je matkou manipulovaná. Maloletá je dostatočne vyspelá a vnímavá, aby sa vyjadrila, čo chce a čo nechce, ktorý názor je potrebné rešpektovať.

22. Otec pred odvolacím súdom uviedol, že zákaz styku bol vydaný nezákonným spôsobom, podstatné je, ako ďalej určiť styk a naplniť tak pozitívny záväzok. Pri neurčení styku a dlhodobom odlúčení od rodiča, sa to vlastne rovná zákazu styku. Pokiaľ sa hovorí o terapii v treste, nemal o uložení danej terapie vedomosť. Nemá celkom pozitívny postoj voči Najvyššiemu súdu a vzhľadom na predchádzajúce konania a rozhodnutia aj v súvislosti s priebehom jeho trestného konania. Podľa ním predložených znaleckých posudkov nevyplýva, že by mal byť hrozbou pre maloletú, v pôvodnom trestnom konaní bol znalecký posudok znalkyne J. na matku, podľa ktorého má matka výrazné poruchy v interpersonálnych vzťahoch, k čomu sa žiaden psychiater nevyjadril, teda ide o ďalší nedostatok. Poukázal tiež na neúspech výchovného opatrenia, pričom osobne zisťoval u zamestnanca realizujúceho výchovné opatrenie, či by vedel prispieť k sanácii vzťahu, dostal však negatívny výsledok, teda mal postupovať súd ináč. V rámci konferencie s detským komisárom predložil rozhodnutie Európskeho súdu, kde sa hovorilo o všeobecných princípoch, ktoré sú platné pre každé poručenské konanie, kde sa pojednávalo o názore dieťaťa, ktorý však nepredstavuje právo veta, pozitívny záväzok má svoju váhu, zmysel a účel a štáty nemajú čakať, až kým dieťa dovŕši plnoletosť. Poukázal na zrušenie vyhlášky ohľadne ospravedlniteľných dôvodov, ktorá bola marením úlohy verejného činiteľa, pretože nenapĺňala pozitívny záväzok a vyšší právny akt, ktorý je garantovaný Ústavou a vyplýva z medzinárodných dohovorov. Naďalej tvrdil, že bol odsúdený a uložený mu trest nezákonným spôsobom. Ďalej sa vyjadroval ku konaniu ohľadne nariadenia výchovného opatrenia na jeho návrh, kde sudkyňa konania napriek vznesenej námietke zaujatosti a nesprávne uviedla, že sa vzdal práva záverečnej reči. Matka maloletej ako psychologička ho osočovala po tom, ako konfrontoval, ako k tomu prišla a vyjadrila sa, že má stále psychické problémy, čoho dôkazom sú aj zistenia v posudku o poruchách v interpersonálnych vzťahoch. Ďalej sa vyjadril, že Európsky súd sa vyvíja, najskôr dával väčší priestor štátom a následne povedal dosť, uvedené bolo aj ohľadne obnovy konania, ale niektoré štáty si vykladajú zákony po svojom. Je pobúrený nečinnosťou kolízneho opatrovníka, jeho nekompetentnosťou, čo bude predmetom iného konania, pretože nemá klamať a zavádzať. Taktiež je pre neho zarážajúci postoj prokurátora k znaleckému dokazovaniu. Zákaz styku nikdy nemal byť vydaný, bol vydaný nezákonným spôsobom, môže poďakovať sudkyňi, ktorá našla odvahu na jeho zrušenie, avšak do dnešného dňa na ňu nepodal trestné oznámenie. Konanie sa týka už len maloletej A., keďže H. je plnoletá, avšak odlúčenie od maloletej od 2 rokov je vážny problém, ktorý nie je neriešiteľný, pričom vyjadrenie maloletej v zmysle, že nemá o ňu záujem, by mohlo riešiť predmetné výchovné opatrenie, ktoré by malo byť súdom vhodne určené, aby zvíťazil najlepší záujem dieťaťa a bol naplnený formálny pozitívny záväzok. Vyjadril nespokojnosť so zamietnutím znaleckého dokazovania. SR je podľa neho len demokracia a nie je právnym štátom, dôrazne požadoval ochranu maloletej A., poukázal na vyjadrenie kolízneho opatrovníka, podľa ktorého nebolo evidentné negatívne nastavenie maloletej, čo je však v rozpore s odprezentovaním názoru maloletej odvolacím súdom. Poukázal na judikát Európskeho súdu prejednávajúci prípad, v ktorom sa tiež súd obhajoval tým, že nešlo o výsluch dieťaťa, ale len o jeho vypočutie a zisťovanie názoru, v ktorom rozhodnutí sa prezentoval jednoznačný záver o práve účastníka konania oboznámiť sa s obsahom pohovoru s maloletou. Vyjadril pochybnosti či si súd splnil povinnosť upovedomiť maloletú podľa čl. 12 Dohovoru, pričom inštruoval súd akým spôsobom sa to má vykonať a tiež uvádzal konflikt lojality, v ktorom smere poukázal na K. E., otca cochemskeho modelu, ktorý verejne propagoval a hovoril sudcom, aby prestali s vypočúvaním maloletých detí, pretože sa nevyhnú konfliktu lojality, pričom odvolací súd postavil maloletú do pozície nedôvery voči vlastným rodičom. Označil veľké rozhorčenie nad tým, že vlastné dieťa odmieta svojho rodiča, ktorého si ani nepamätá a napriek tomu vie, že údajne urobil chybu. V súvislosti s označením rozhodnutia Najvyššieho súdu sa vyjadril, že nemá vedomosť ktorý „Sandokan“ to rozhodoval, čo pre odvolací súd je istým odkazom, ktorých ľudí treba dať zo systému preč, pretože existujú dve diametrálne odlišné vyjadrenia ohľadne názoru maloletej, ktoré boli prezentované v konaní o nariadenie výchovného opatrenia. Vyjadril rozhorčenie nad nemožnosťou oboznámiť sa so záznamom o výsluchu maloletej, o ktorom rozhodol aj Najvyšší súd, ktorý konal

protiprávne, avšak podľa obsahu oboznámeného názoru, maloletá je pod negatívnym sýtením matky, používa výrazy neprirodzené jej veku a vedomosti. Zaráža ho odmietanie znaleckého dokazovania, ktoré malo byť nariadené už v čase rozhodnutia o zákaze styku, nenašiel judikát na medzinárodnej úrovni o rovnakom rozhodnutí niektorých „Sandokanov“ v talári, sudcov môže nazvať aj „zločincov v talári“, čo sú kolegovia z bývalého senátu 11CoP. Pohovor s maloletou len potvrdzuje to, čo bolo povedané. Deti sú vychovávané v strachu a k nenávisti k nemu, je potrebné urobiť kompletnú diagnostiku rodiny za účelom zodpovedania otázok a nájdania vhodných riešení. Poukazoval na predvolanie na pojednávanie, v ktorom bolo označené aj výchovné opatrenie, a teda aj v tomto konaní sa riešilo výchovné opatrenie z úradnej povinnosti, hoci podal samostatný návrh na nariadenie výchovného opatrenia. Neupraviť styk vlastne znamená jeho zákaz. Postup súdov v prejednávanej veci je doslova v rozpore s Ústavou a medzinárodnými dohovormi, ktorými je krajina zaviazaná. Za nešťastný postup považoval ohľadne jeho návštevy dcéry H. v škole, čo súdy nezaujímalo, išlo o posledný školský deň, dcéra s ním odmietla stretnutie, avšak on ako občan a otec na to právo má a aj povinnosť chrániť svoje dcéry. Neustále je atakovaný tým, že si musí priznať chybu. Žiadna krajina na svete si nedovolí nariadiť zákaz styku bez znaleckého dokazovania, takže zákaz styku bol nezákonný, nehumánny a zločinom voči deťom a rodine, pričom znaleckým dokazovaním by sa vykonalo odborné vyšetrovanie za účelom zistenia stavu detí, prečo matka koná tak, ako koná. Deti ho milovali a dnes ho nenávidia, majú z neho strach a nikoho nezaujímajú prečo. Je potrebné eliminovať toxicitu prostredia, treba pracovať aj s matkou a pomôcť deťom, ktorá by mala prehodnotiť svoje postoje, pričom na začiatku by bolo vhodné začať s asistovaným stykom, pretože za danej situácie si nevie predstaviť styk určitým spôsobom. Navrhoval asistovaný styk cez L. D., cez ktorú navrhoval realizovanie výchovného opatrenia prostredníctvom zariadenia Úsmevu ako dar, v ktorom je činná.

23. Zástupca otca pred odvolacím súdom zotrval na podanom odvolaní voči výroku III. a žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že rozhodne o úprave styku otca s maloletou, ktorý nevedel aktuálne špecificky vyjadriť, keďže ako v konaní pred súdom prvej inštancie, aj v odvolaní poukazoval na potrebu vykonania znaleckého dokazovania za účelom objasnenia a precizovania dôvodov, týkajúcich sa odmietania otca dieťaťom a zároveň, aby znalec ako odborník sa vyjadril, aký styk by bol najvhodnejší. Tiež žiadal prípadne uložiť výkon primeraného výchovného opatrenia, styk je potrebné upraviť alebo istým spôsobom nastaviť. Pokiaľ išlo o nevhodné vyjadrovanie sa zo strany otca na adresu sudcov podľa vnímania odvolacieho senátu, uvedené ani zďaleka neznamená to, ako si dovoľila zástupkyňa matky uviesť vo svojich vyjadreniach, čo považuje za čistú zákernosť a absolútny disrespekt z hľadiska zachovania dôstojnosti pojednávania, i keď zástupca matky prezentuje jej postoje, teda sa vyjadril na adresu otca, ktorému ide len o najlepší záujem maloletej, s ktorou by už mohol mať aspoň nejaký vzťah ako rodič. Otec je zo strany zástupkyne matky prezentovaný ako násilník alebo nebezpečenstvo pre dieťa, ale na druhej strane takéto prejavy zjavne nebezpečné a škodlivé pre maloletú odzrkadľujú celkové nastavenie matky, ako maloletú proti otcovi manipuluje. Poukázal na diametrálne odlišné vyjadrenie kolízneho opatrovníka ohľadne vyjadrenia sa maloletej v rámci zisťovania jej názoru v inom konaní o výchovné opatrenie v porovnaní s odprezentovaním názoru odvolacím súdom, preto mu nie je zrejmé, kto klame, či sudca v konaní vedenom pod sp. zn. 22P/74/2022, ktorý protokoloval prednes kolízneho opatrovníka alebo odvolací súd, ktorý oboznamoval závery z pohovoru s maloletou, ktorá sa mala vyjadriť v zmysle, že k otcovi necíti žiadnu nenávisť, nemá k nemu negatívne pocity, zo strany otca nevidí ozajstný záujem o stretávanie sa s ňou a tiež sa od plnoletej sestry dozvedela, že otec ju od plnoletosti žiadnym spôsobom nekontaktuje, okrem pokusu v škole, z čoho vyhodnotila nie úprimnú snahu voči jej osobe a tiež vyjadrila obavu a traumatizáciu z toho, čo otec urobil jej staršej sestre, z ktorých vyjadrení vyplýva záujem maloletej sa s otcom stretávať, má však pochybnosti o skutočnej vôli otca, keď ani staršiu sestru nekontaktuje po dovŕšení plnoletosti. Zákerne vyjadrenia zástupkyne matky na adresu otca je potrebné odmietnuť a vyvodiť z nich aj náležité dôsledky a v súvislosti so zrušením zákazu styku poukázal na vyjadrenie maloletej, že otec po dovŕšení plnoletosti staršiu sestru nekontaktoval, teda vyplýva z toho maximálne citlivý prístup otca k svojim dcéram a bez odborného prostredia sa neodváža dcéry kontaktovať, čo sa snaží riešiť prostredníctvom ingerencie súdu. Vyjadril prekvapenie z tak diametrálnych odlišností v rámci prezentácie názoru maloletej v porovnaní s jej vyjadrením v pohovore pred kolíznym opatrovníkom, kde nešlo o tak zásadné odmietanie otca, pričom išlo o závery z pohovoru v konaní o nariadenie výchovného opatrenia. Všetko je výsledkom manipulácie dieťaťa zo strany matky, preto je daná potreba vykonania znaleckého dokazovania so zameraním zistenia dôvodov pre dané nastavenie dieťaťa, resp. či dochádzalo v minulosti k manipulácii maloletej zo strany preferenčného rodiča.

24. Kolízny opatrovník pred odvolacím súdom vo vzťahu k výroku I. súhlasil s jeho potvrdením. Uviedol, že vždy koná v najlepšom záujme dieťaťa, ktorý je úplne v súlade s tým, ako to bolo odprezentované krajským súdom, preto odmietal komparácie zástupcu otca, ktoré boli vytrhnuté z kontextu, vzhľadom na interpretáciu v zápisnici a rešpektoval v plnom rozsahu názor maloletej. Dlhodobo apelujú na otca a navrhli, aby styk otca s maloletou A. nebol upravený. Otec bol niekoľkokrát upozorňovaný, aby nekladal slová do ich úst, ktoré neuviedol, aby neopisoval situácie, ktoré sa nestali alebo opisoval ich vlastnými slovami. Niekoľko krát ho otec telefonicky kontaktoval, e-mailom, bol na osobnej návšteve, kedy tam vyrábal incident, nahrával úradný pohovor napriek nesúhlasu. Stretáva sa s veľmi nepriateľským postojom otca, neustále vyjadruje pochybnosti o celej organizácii, o jeho práci, o práci na súdoch a obviňuje všetkých zo vzniknutej situácie. Niekoľkokrát aj pred odvolacím súdom otec uviedol čo on kolízny opatrovník nepovedal, nemal poverenie od maloletej poverenie, v konaní o nariadenie výchovného opatrenia sa len vyjadril o prítomnosti na pohovore, čo je aj v zápisnici a na zázname, veľmi zoširoka oboznámil priebeh pohovoru, ale neuviedol žiadne vyjadrenia maloletej. Neboli v inom konaní opačné vyjadrenia ako boli zistené z pohovoru odvolacím súdom.

25. Krajský prokurátor rozhodnutie o zákaze styku ponechal na úvahu súdu s rešpektovaním vyjadrení maloletej, nakoľko je vo veku blízkom dospelosti, 16,5 ročná dospelá žena, chápe zmysel konania a takisto vie aj to, čo chce povedať. Vo zvyšnej časti navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

26. Zo spisu pôvodne Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 42C/99/2010 odvolací súd zistil, že rozsudkom č. k. 42C/99/2010-336 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 14Co/220/2013-410 zo dňa 01.04.2014 bolo rozhodnuté o rozvode manželstva a úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva, pričom súd prvej inštancie manželstvo účastníkov konania rozviedol, obe maloleté deti, a to H., nar. XX.XX.XXXX a A., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky a otcovi určil vyživovaciu povinnosť na maloletú H. vo výške 120,- eur mesačne a na maloletú A. vo výške 100,- eur mesačne. Zároveň zakázal styk otca s maloletými deťmi, a to z dôvodov vyjadrených na str. 12 a 13 odôvodnenia predmetného rozsudku s tým, že prostredie, a to výkon trestu odňatia slobody, kde otec vykonáva trest, nie je vhodným pre realizáciu styku otca s deťmi, a to ani za využitia možností a schopností matky ako psychologičky, pretože vzájomnému vzťahu by to viac uškodilo a pre tak malé deti by to bol šok, a navyše maloletá A. si otca viac-menej nepamätá a prvé stretnutie po tak dlhej dobe by nemalo byť v prostredí, v ktorom sa otec nachádzal, keď mal možnosť sa deťom venovať plnohodnotne, vychovávať ich, nevážil si svoju rodinu, ani svoje deti, ktoré nemôžu niesť vinu tým, že budú pravidelne nútené prichádzať za ním do ústavu pre výkon trestu na návštevu, i keď by to bolo len jedenkrát do mesiaca. Za nevhodné a neprípustné považoval upraviť styk prostredníctvom brata otca, ktorý o rodinu nejavil žiaden záujem, nekontaktoval sa s ňou a navyše nevlastní ani motorové vozidlo, preto by bolo nezodpovedné zveriť maloleté deti do rúk cudzej osoby za účelom sprostredkovania spoločných stretnutí s otcom. Až po výkone trestu odňatia slobody a absolvovaní psychoterapeutickej terapie absolvovanej u psychológa môže otec požiadať o úpravu styku s maloletými deťmi. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o výživnom a o úprave styku potvrdil a zdôraznil, že maloleté deti sú obeťami domáceho násillia, museli byť účastné konkrétnych situácií domáceho násillia páchaného na ich matke zo strany otca, pričom vo viacerých prípadoch sa násillie bezprostredne dotýkalo aj detí (obmedzovanie ich kontaktu s inými deťmi, vyhodnotenie ich postelí), teda boli ako priami účastníci domáceho násillia nesporne traumatizované a správne bola zohľadnená aj tá skutočnosť, že vzhľadom na vek maloletých detí a dĺžku obdobia, počas ktorej neboli s otcom v kontakte a nemajúc vedomosť, kde sa nachádzajú, by bolo nevhodné, aby sa s ním po tak dlhom čase stretli vo väzenskom prostredí. Otcem navrhovaný spôsob zabezpečenia jeho kontaktu s maloletými deťmi nie je zárukou toho, že nebudú vystavované stresom už počas cesty za ním, pričom brat otca sa niekoľko rokov s deťmi nestretol, nie je s nimi v žiadnom kontakte, takže nie je možné predpokladať citové väzby a rovnako povolenie písomného styku s deťmi uskutočnil daný návrh otec až v odvolaní, preto sa ním odvolací súd nezaoberal. O dovolaní otca v predmetnom konaní rozhodol Najvyšší súd SR, ktorý uznesením č. k. 7Cdo/799/2014-450 zo dňa 23.03.2015 dovolanie otca odmietol so záverom, že odvolací súd postačujúco odôvodnil svoj rozsudok, ktorým nadviazal na rozsudok súdu prvého stupňa, a ktorý ako vecne správny potvrdil. Z obsahu predmetného spisu bolo tiež zistené, že v trestnom konaní prejednávajúcom trestný čin otca bol vypracovaný znalecký posudok č. 16/2010 znalcom RNDr. Mgr. Dušanom Kešickým, klinickým psychológom, podľa ktorého je agresívne správanie sa otca situačným dôsledkom reštrikcie ventilácie emócií, ako osobnostného mechanizmu v situáciách vyvolávajúcich stres, ktorý obvinený nie je schopný zvládať, resp. ako výsledok dlhodobého frustračného procesu v dôsledku rozporov svojich očakávaní a možností. Znalec konštatoval

potrebu dlhodobej psychoterapeutickej intervencie u kvalifikovaného psychoterapeuta pre dosiahnutie takej miery reštrukturalizácie osobnosti, aby sa minimalizovalo riziko dekompenzácie poruchy osobnosti v takom rozsahu, ako nastalo v súvislosti s vyšetrovaným činom. Povaha vyšetrovaného bola charakterizovaná demonštráciou zvýšenej miery dôslednej starostlivosti o rodinu, na pozadí opatrnosťou a zdržanlivosťou, so snahou o kontrolu agresie vôľovými prostriedkami, nepripúšťa si však hromadenie agresivity v dôsledku narušenia jej ventilačných procesov a agresívne správanie je situačným dôsledkom reštrikcie ventilácií emócií, ako osobnostného mechanizmu v situáciách vyvolávajúcich stres, ktoré obvinený nie je schopný zvládať, resp. ako výsledok dlhodobého frustračného procesu v dôsledku rozporov svojich očakávaní a možností, hodnotový systém s rodinou v popredí a citová vybavenosť spolu s vysokým intelektom sú dobrým základom pre dosiahnutie zmien vedúcich k adaptívnejšiemu začleneniu do spoločnosti a rodinného života. Psychodiagnostické metódy potvrdili pravdepodobnosť agresívneho konania, v prípade zvýšenej, nevládnutej situačnej stresovej záťaže, hlavne v dôsledku interpersonálnych partnerských konfliktov, voči ktorým je obzvlášť zraniteľný.

27. Zo spisu Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 20P/55/2015 bolo zistené, že otec sa domáhal zrušenia zákazu styku s maloletými deťmi a úpravy styku v rozsahu upresnenom podľa výsledku dokazovania, o ktorom návrhu rozhodol Okresný súd Bratislava V rozsudkom č. k. 20P/55/2015-183 zo dňa 27.04.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/306/2017-252 zo dňa 20.02.2018 tak, že návrh otca bol zamietnutý, a to z dôvodu, že od pôvodného rozhodnutia súdu sa podstatným spôsobom okolnosti nezmenili, otec žiadnu zmenu nepreukázal, obe deti sa vyjadrili, že nechcú otca vidieť, resp. maloletá A. otca nechce vidieť a viac o tom nechcela hovoriť, a jej sestra H. nechcela povedať, ani či by tatina chcela vidieť, alebo nie, bolo jej to nepríjemné, ktorý názor maloletých detí považoval súd prvej inštancie za presvedčivý, keďže vo svojom veku sa vedeli vyjadriť čo presne chcú, a to aj vo vzťahu k svojim rodičom a nebol zjavný vplyv matky, preto žiaden styk, a teda ani len asistovaný nepovažoval v záujme maloletých detí, ktorým by sa im obnovili negatívne zážitky zo spoluzitia s otcom, ktorému chýba sebareflexia a náhľad na konanie, ktorého sa dopustil, keďže svoju vinu neprijal. Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 11CoP/306/2017-252 zo dňa 20.02.2018 napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil, i keď nespochybnil, že zákaz styku otca s maloletými deťmi je vážnym zásahom do práv rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti, avšak predovšetkým upriamil pozornosť na záujem maloletého dieťaťa v súlade s § 25 ods. 3, 5 Zákona o rodine a tiež na názor a vyjadrenie sa maloletých detí k veci, čo súd prvej inštancie zohľadnil a vyvodil z ich vyjadrení závery. Skutočnosť, že pri výsluchu nebol prítomný psychológ nebolo možné vytknúť súdu prvej inštancie, ktorý sa s danou otázkou riadne vysporiadal, výsluch maloletých bol zrealizovaný bez prítomnosti rodičov a v záujme detí nie je upravovať styk s otcom v prípade, ak tento kontakt striktno odmietajú a po zohľadnení histórie rodiny. Poukázal na charakter spáchaného trestného činu, pre ktorý bol otec odsúdený, pričom jeho námietky nebolo možné akceptovať, že sa trestné konanie detí nedotýkalo, pretože rodičia spolu žili, maloleté deti boli súčasťou rodiny, v ktorej vyrastali a správanie otca boli účastné a priamo sa ich to dotýkalo a aj z ich výpovede pred kolíznym opatrovníkom v minulosti je zrejmé, že ich vzťah sa k otcovi narušil, vzhľadom na jeho správanie a postoje. Neakceptoval námietku otca, že zákaz styku bol rozhodnutý predchádzajúcim rozhodnutím len v súvislosti s výkonom trestu odňatia slobody a neochotou realizovať styk maloletých detí s otcom v zariadení pre výkon trestu odňatia slobody, keď z rozsudku Okresného súdu Bratislava V č. k. 42C/99/2010-336 zo dňa 10.01.2013 jasne vyplývali dôvody zákazu styku otca s deťmi, aj s poukazom na závery znaleckého posudku č. 16/2010 vyhotoveného RNDr. Mgr. Dušanom Kešickým o potrebe absolvovania terapie u psychológa otcom po výkone trestu odňatia slobody. Odvolací súd nepoprel právo otca na stretnutia s deťmi, avšak v ich záujme a pre potrebu ochrany je prvoradou povinnosťou otca zabezpečiť dlhodobú terapiu u psychológa vzhľadom na trestné konanie a odsúdenie. Nestotožnil s námietkami otca vo vzťahu k hodnoteniu posudkov vypracovaných RNDr. Mgr. Kešickým v minulosti a aktuálne, keďže v priebehu trestného a rozvodového konania boli závery znalca jednoznačné s odporúčaním absolvovania psychoterapie otca, bol zrejмый aj účel danej terapie, ktorý súvisel so spáchaným trestným činom a zo znaleckého posudku vyplývajúca potreba dlhodobej psychoterapeutickej intervencie otca u kvalifikovaného psychoterapeuta pre dosiahnutie takej miery reštrukturalizácie osobnosti, aby sa minimalizovalo riziko dekompenzácie poruchy osobnosti v takom rozsahu, ako nastalo v súvislosti s vyšetrovaným činom. Odvolací súd sa stotožnil aj s hodnotením aktuálneho posudku vypracovaného znalcom RNDr. Kešickým, prijal záver, že nie je potrebné nariadenie znaleckého dokazovania, keďže pôvodný znalecký posudok jasne definuje potrebu absolvovania dlhodobej terapie u otca, rozvod manželstva nezakladá dôvod pre posúdenie zmeny pomerov k predmetu sporu ako podstatnú okolnosť a pokiaľ otec argumentoval absolvovaním psychoterapie a odvolával sa na aktuálnu správu spoločnosti

Psychosomatic, s.r.o., odvolací súd ju vyhodnotil ako nedôveryhodnú, keďže z jej obsahu nebol zrejмый a jasne zadefinovaný priebeh poskytovaných terapií, teda obdobie, kedy terapie prebiehali a v akom rozsahu, či terapeutka bola oboznámená so závažnou situáciou v rodine, ktorej boli deti účastné, či bola znalá odsúdenia otca a hodnotí výhradne osobnosť otca, avšak nie vo vzťahu k deťom, neobsahuje posúdenie rodičovských kompetencií otca a nevyplýva zo správy ani zmena postoja otca voči deťom a sebe, keďže obsahuje informácie o kreativite otca, jeho motivácii k práci na sebe a zmene postoja, k zmierneniu somatických obtiaží a úzkostí. Tiež nebolo zrejмый, či poskytoval otcovi terapie odborný pracovník. S prihliadnutím na dané dôvody, ako aj na názor maloletých detí a ich záujem, považoval za správne rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu otca na zrušenie zákazu styku a pripustil, že dané rozhodnutie nemusí byť definitívne, avšak jeho zmenu možno nariadiť za splnenia určitých podmienok.

28. O dovolaní otca proti rozsudku odvolacieho súdu v predmetom konaní rozhodol Najvyšší súd SR uznesením č. k. 3Cdo/119/2018-300 zo dňa 20.06.2017 tak, že dovolanie otca odmietol ako nedôvodné, pretože nezistil dôvodnosť otcovej námietky o nedostatočnom vysvetlení niektorých dôvodov rozhodnutia, prípadne až nepreskúmateľnosť rozsudku, či nesprávne právne posúdenie veci.

29. Podľa čl. 5 písm. h) základných zásad ZoR, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňujú najmä podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami.

30. Podľa čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

31. Podľa článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi, je najlepší záujem dieťaťa. Konceptia najlepšieho záujmu dieťaťa má zložku hmotného práva, procesného práva a základného výkladového právneho princípu. Hmotné právo zakladá právo dieťaťa na posúdenie jeho najlepšieho záujmu a jeho prvoradé zohľadnenie v situácii, keď sa s cieľom rozhodnúť o danej veci posudzujú rôzne záujmy. Ako konštatuje Výbor pre práva dieťaťa vo Všeobecnom komentári č. 14 (2013) z 29. 05. 2013 o práve dieťaťa na prvoradé zohľadnenie jeho najlepšieho záujmu (č. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa) obsah komplexného pojmu najlepší záujem dieťaťa treba stanovovať podľa konkrétnych prípadov. Najlepší záujem dieťaťa ako pružný a adaptabilný pojem treba prispôsobiť a definovať podľa konkrétnej situácie dotknutého dieťaťa, zohľadniť jeho osobný kontext, situáciu a potreby. Najlepší záujem dieťaťa, ktorý musí byť prvoradým hľadiskom pri prijímaní všetkých potrebných opatrení, pri jednotlivom rozhodnutí treba určiť vo svetle špecifických okolností situácie konkrétneho dieťaťa. Posúdenie najlepšieho záujmu dieťaťa je jedinečnou činnosťou, ktorú treba uskutočniť v každom jednom prípade vo svetle konkrétnych okolností každého dieťaťa súvisiacich s jeho individuálnymi charakteristikami, napríklad vek, pohlavie, stupeň zrelosti, sociálny kontext, v ktorom dieťa žije (prítomnosť alebo absencia rodičov, prostredie, v ktorom dieťa žije z pohľadu bezpečnosti) atď. Do posúdenia najlepšieho záujmu dieťaťa zahŕňame aj jeho názory, identitu, starostlivosť, ochranu a bezpečnosť, jeho zraniteľnosť (zdravotné postihnutie, príslušnosť k menšinovej skupine, štatút utečenca alebo žiadateľa o azyl, obeť násillia, život na ulici, atď.), právo na zdravie, na vzdelanie.

32. Odvolací súd poukazuje na závery v bode 1. vyplývajúce aj zo znaleckého posudku č. 61/2020 znalkyne PhDr. Mgr. Eleny Fortis, vypracovaného na žiadosť otca, v ktorom je opísaná osobnosť otca ako extrovertovaný, zážitkový, afektívny typ, dáva do vzťahu agresívne napätie a sprievodnú úzkosť, agresivitu vyvažuje úzkosťou, má zvýšenú citlivosť voči morálnym problémom, je citlivý voči problémom iných ľudí a v situácii frustrácie má sklon ku konfliktovým vzťahom a k reagovaniu za každých okolností a v každej situácii na dianie okolo seba. V konfrontačných situáciách môžu byť jeho reakcie viac osobné a často nevhodné v emocionálne a energeticky náročných situáciách so sklonom k regresným prejavom, kedy dochádza k uvoľňovaniu brzdoých mechanizmov osobnosti a k zhoršeniu výkonu, zo subjektivistickým nastavením s prejavmi egocentrizmu a správaním s prvkami prejavov agresivity navonok. Kompenzačne potrebuje dosiahnuť vnútorný pocit bezpečia a istoty. V štandardných životných situáciách všeobecne mentálny brzdoý mechanizmus osobnosti funguje dostatočne v udržiavaní jeho

vnútornej rovnováhy. V interpersonálnej interakcii sa hodnotí ako hyperafiliatívna osobnosť v adaptívnej norme. Ďalšie posúdenie znalkyne sa týkalo správnosti vnímania prežitých udalostí a ich správnej interpretácie, vierohodnosti, ktorú znalkyňa vyhodnotila ako nenarušenú. Z hľadiska otázky zadanej znalkyni, a to osobnostné stránky po spôsobilosti samostatne zabezpečiť starostlivosť a výchovu maloletých detí a poskytnúť im primeranú opateru, znalkyňa stroho uzavrela, že je spôsobilý samostatne túto starostlivosť a výchovu maloletých detí zabezpečiť a tiež nie je podľa nej potrebná psychologická intervencia, ktorý záver však bližšie v posudku vôbec nezdôvodnila.

33. Súd prvej inštancie v intenciách odvolacieho súdu vyhodnotil výchovné opatrenie, ktoré nariadil prvým rozhodnutím, ako neučelné, s nedosiahnutím cieľa a účelu, a to vzhľadom na nezmenené postoje otca, ako aj maloletých detí, avšak iba dedukciou dospel k predpokladu, že u maloletej je vzhľadom na jej intelektuálnu a emocionálnu vyspelosť predpoklad schopnosti spracovať konfrontáciu s objektívnymi skutočnosťami, tiež že uplynula značná doba od zákazu styku otca s maloletými deťmi, počas ktorej došlo k zmene pomerov na strane všetkých účastníkov konania, pretože otec už nie je vo výkone trestu odňatia slobody a nehrozí ohrozenie psychického vývinu detí možným nevhodným prostredím ku styku a u maloletej, ktorá je vo veku, kedy napriek nepochybnej potrebe jej pretrvávajúcej ochrany v smere zabezpečenia jej stabilného zázemia a výchovného prostredia, ktoré má u matky, nie je dôvod k zákazu styku. Ďalej však uzavrel, že nebolo preukázané, že by zo strany otca bola primeraným a citlivo zvoleným kontaktom maloletej s otcom jej výchova narušovaná, resp. že by bolo potrebné z preventívnych dôvodov udržiavať zákaz styku. Matka, ako aj pôvodne obe maloleté deti, absolvovali výchovné opatrenie, ktorého výsledkom bol naďalej negatívny postoj maloletej k stretávaniu sa s otcom a prijatia jeho osoby do svojho života.

34. Právo styku vychádza z Ústavy Slovenskej republiky, keď v zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy SR starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov, deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Právo styku a zásady jeho správneho výkonu sa premietajú do judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý opakovane konštatoval, že je v záujme dieťaťa, aby udržovalo rodinné zväzky s odlúčeným rodičom a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov (Gorgulu v. Nemecko- Aplikácia no.74969/01), resp. že dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejavíť svoje city skutočne slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča (Hansenová v. Turecko, Aplikácia no. 36141/97).

35. V zmysle článku 9 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty musia rešpektovať právo dieťaťa, ktoré je oddelené od jedného alebo oboch rodičov, udržiavať pravidelne osobný kontakt s oboma rodičmi, okrem prípadov, ak by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

36. Pre dosiahnutie spravodlivého rozhodnutia o úprave styku rodičov s dieťaťom je potrebné zo strany konajúceho súdu (resp. zainteresovaných orgánov verejnej moci) zohľadniť predovšetkým nasledujúce kritériá: - existenciu pokrvného putá medzi dieťaťom a jeho zverenie do starostlivosti usilujúcimi osobami, - mieru zachovania identity dieťaťa a jeho rodinných väzieb v prípade jeho zverenia do starostlivosti tej-ktorej osoby, - schopnosť iných osôb usilujúcich o zverenie dieťaťa do starostlivosti zaistiť jeho vývoj a fyzické, vzdelávacie, emocionálne, materiálne a iné potreby, - pranie dieťaťa (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 56/2017 z 19. januára 2017).

37. Princíp (najlepšieho) záujmu dieťaťa nie je presne vymedzený, pretože ide o komplexný, pružný a adaptabilný pojem, čo znamená, že jeho obsah sa má určiť podľa okolností prípadu, t. j. podľa konkrétnej situácie dotknutého dieťaťa. Blaho dieťaťa všeobecne zahŕňa základné materiálne, telesné, vzdelávacie a emocionálne potreby ako aj potrebu lásky a bezpečia. Posúdenie najlepšieho záujmu dieťaťa musí zahŕňať aj vyhodnotenie bezpečnosti dieťaťa, tzn. práva dieťaťa na ochranu pred všetkými formami telesného alebo duševného násillia, zneužívania alebo ubližovania. Bezpečnosť a integrita dieťaťa sa musia posudzovať v danom čase; uplatňovanie zásady prevencie si však žiada aj posúdenie možnosti rizika a ubližovania v budúcnosti. Štát má dohliadať na riadne plnenie práva rodičov na starostlivosť o dieťa. Ak rodičia ohrozujú blaho svojich detí, štát musí konať v najlepšom záujme dieťaťa. Názory a stanoviská dieťaťa sú dôležitým faktorom pri posudzovaní najlepšieho záujmu dieťaťa. Deti majú právo vyjadriť svoj názor slobodne, bez akéhokoľvek tlaku a manipulácie. V mnohých prípadoch, najmä ak dieťa odmieta jedného z rodičov, sa neopodstatnene predpokladá, že je k takémuto postoju manipulované rezidenčným rodičom. Odcudzenie sa dieťaťa od jedného z rodičov však môže byť

podmienené množstvom rôznych príčin. Každý prípad si vyžaduje dôkladné psychosociálne zhodnotenie rôznych faktorov, ktoré môžu prispievať k narušeniu vzťahu rodič – dieťa. u viacerých metód terapie.

38. Záujem dieťaťa predpokladá pri rozhodovaní o jeho právach mať na zreteli najmä dva aspekty jeho záujmov. Na jednej strane stojí dikcia, že puto dieťaťa s jeho rodinou musí byť zachované, s výnimkou prípadov, keď sa rodinné prostredie ukázalo ako obzvlášť nevhodné. Z toho vyplýva, že rodinné väzby môžu byť prerušené len vo veľmi výnimočných prípadoch a je potrebné urobiť všetko pre zachovanie osobných vzťahov. Na druhej strane je v záujme dieťaťa zabezpečiť jeho rozvoj v zdravom prostredí a rodičia nesmú profitovať z takých opatrení alebo krokov, ktoré by v konečnom dôsledku poškodzovali zdravie a zdravý vývoj dieťaťa [porov. Neulinger and Shuruk v. Švajčiarsko, č. 41615/07, rozsudok Veľkej komory Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) zo 06.07.2010, bod 136; Elsholz v. Nemecko, č. 25735/94, rozsudok Veľkej komory ESLP z 13.07.2000, bod 50; Maršálek v. Česká republika, č. 8153/04, rozsudok ESLP zo 04.04.2006, bod 71].

39. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

40. Podľa článku 12 ods. 1, 2 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom názorom dieťaťa sa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni.

41. Za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

42. Za uvedeným účelom bola maloletá vypočutá aj odvolacím súdom, pričom z jej názoru vyplynul jednoznačne odmietavý postoj k styku s otcom, nemá v živote prázdno bez otca, nahnevalo by ju, ak by mala určené dni styku, zásadne odmieta ďalšiu terapiu, má nezmenený zásadný postoj k tomu, že situáciu nechce zmeniť, otec urobil chybu, odmieta ho ako človeka, ktorý si túto chybu doposiaľ nepripustil. Z uvedeného nemožno vyvodit' pozitívny postoj dieťaťa, tak ako to dezinterpretoval otec.

43. Pokiaľ ide o závery súdu prvej inštancie o zmene pomerov odôvodňujúce zmenu rozhodnutia o zákaze styku otca s maloletou, odvolací súd sa s nimi nestotožňuje. Ani výchovné opatrenie, ktoré vyhodnotil súd prvej inštancie ako neplniace účel, avšak z predpokladov na strane maloletej vzhľadom na jej vek a intelekt, či stabilné prostredie poskytujúce jej matkou nevidel dôvod na doterajší zákaz styku, čo nemožno považovať za takú relevantnú zmenu pomerov pre rozhodnutie súdu o zrušení zákazu styku. Odvolací súd uzatvára, že otec nepreukázal, že by v stresových situáciách a pod záťažou v súvislosti s rodinou, teda nie len v kontakte s matkou maloletej, mal svoje konanie a agresivitu pod kontrolou, ku ktorej zmene mala prispieť práve otcovi doporučená psychoterapia, ktorú neabsolvoval doteraz, a ktorej potreba bola nepochybne aj znalcom RNDr. Kešickým konštatovaná, a to nielen v čase rozhodovania o zákaze styku, ale aj v čase konania o rozhodovaní o prvom návrhu otca na zrušenie zákazu styku a úpravu styku s dieťaťom. Taktiež na strane otca nedošlo k zmene ani v tom, že by konanie, ktoré súd považoval za trestné, vyhodnotil priznaním si chyby, teda sebareflexiou k protiprávnemu konaniu, za ktoré bol odsúdený. Odvolací súd poukazuje teda na osobnostné črty a charakteristiku osobnosti otca zo znaleckého posudku v konaní o rozvod manželstva, ktorá bola podmienená potrebou psychoterapie, táto podľa názoru odvolacieho súdu nepominula ani rozvodom manželstva rodičov maloletej, potreba terapie sa netýkala len vo vzťahu k matke dieťaťa, ale celkove za účelom stability osobnosti otca, ktorý je pod vplyvom záťaže stále vystavený riziku agresívneho konania.

44. Znalecký posudok znalkyne Fortis nepovažuje odvolací súd za presvedčivý, jeho závery nekorešponujú s posúdením osobnosti otca a aj znalecký posudok RNDr. Kešického č. 97/2015 v bode 5 naďalej hovorí o potrebe psychoterapie, bez ktorej nie je styk odporučený. Otec teda nielenže neabsolvoval doporučenú a potrebnú psychoterapeutickú liečbu, ale nepodrobil sa ani výchovnému opatreniu nariadenému v tomto konaní prvých rozsudkom, keďže z počtu poradenstva 12 absolvoval len 3 sedenia. V danom smere poukazuje odvolací súd tiež na správu zariadenia, v ktorom otec započal výchovné opatrenie, že nespĺnilo účel vzhľadom na nezmenený postoj otca, ktorý opakovane

popieral násilné správanie sa voči matke maloletých detí, preto ďalšími stretnutiami plniť obsahové celky programu nedokázalo Liberate, o. z. plniť. Naopak zo správy Aliancie žien, ktorá začala realizovať výchovné opatrenie s matkou a pôvodne oboma maloletými deťmi vyplynulo, že maloletá má jasne vymedzené postoje a hodnotové presvedčenie, a po absolvovaní stretnutí výchovného opatrenia boli možnosti vyčerpané. V nepochybnom rade závery Aliancie žien potvrdzuje aj vyjadrenie maloletej z výsluchu vykonaného aj pred odvolacím súdom, z ktorého jednoznačne vyplýva odmietavý postoj maloletej k stretávaniu sa s otcom, ktorého si nepamätá, má jeho neprítomnosť v rodine zapracovanú a tiež sa maloletá negatívne vyjadrila k postoju otca, ktorý svoje násilné správanie stále popiera, chybu si nepriznal, teda mu chýba sebareflexia.

45. Pokiaľ ide o námietku otca k posúdeniu názoru maloletej, odvolací súd dodáva, že iba odvolací súd je oprávnený tento názor vyhodnotiť a vyvodiť z neho záver, keďže tento názor zisťoval, a teda nie súd prvej inštancie v inom konaní, na čo otec poukazoval v súvislosti s údajne mu interpretovaným obsahom názoru maloletej v konaní o nariadenie výchovného opatrenia na návrh otca. Navrhovaným znaleckým dokazovaním zo strany otca, tento spochybňoval rodičovské kompetencie matky a tvrdil jej manipuláciu, pričom je zrejmé, že maloletá vzhľadom na svoj vek nepochybne vie o spáchaní trestného činu otcom, uvedené má nepochybne vplyv na jej postoj, keďže išlo o trestný čin spáchaný voči blízkej osobe, a teda jej dôvodne záležalo na tom, aby otec prijal svoju chybu, k čomu doposiaľ nedošlo. Interpretácia otca ohľadne názoru maloletej nebola správna, pretože odvolací súd zistil z jej výsluchu práve opak.

46. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodu, že vec nesprávne právne posúdil, zmenil podľa § 388 CSP a návrh otca zamietol, keďže nebol dôvod na zrušenie zákazu styku otca s maloletou a z daného dôvodu bol aj nedôvodný návrh otca na úpravu styku s dieťaťom, ktorú navyše otec nevedel počas konania špecifikovať.

47. V ďalšom odvolací súd dodáva, že i podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne).

48. CMP v ustanovení § 52 upravuje základnú zásadu náhrady trov konania v mimosporovom procese, podľa ktorej žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon v nasledujúcich ustanoveniach neupravuje inak. O povinnosti nahradiť trovy konania (pokiaľ nejde o trovy konania štátu) rozhoduje súd len na návrh oprávneného účastníka (§ 57 CMP). Odvolací súd však vzhľadom na charakter daného konania považuje za spravodlivé, aby si každý z účastníkov znášal trovy konania sám a v súlade so všeobecnou zásadou náhrady trov v mimosporovom konaní a s poukazom na ustanovenie § 52 CMP vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

49. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

a) ktorému súdu je určené,

b) kto ho robí,

c) ktorej veci sa týka,

d) čo sa ním sleduje a

e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1 000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).